

HOTĂRÂRE

a Consiliului de Administrație al Universității Politehnica Timișoara

Nr.239 / 06.11.2024

-privind avizarea Codului de conduită pentru prevenția și sancționarea xenofobiei,
radicalizării și discursului instigator la ură -

Art.1. Se avizează *Codul de conduită pentru prevenția și sancționarea xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură*, în forma din anexa la prezenta.

Art.2. Prezenta hotărâre se transmite Senatului spre dezbateră și aprobare.

RECTOR,
conf.univ.dr.ing. Florin DRĂGAN

SECRETAR ȘEF UNIVERSITATE,
ing. Iolanda Dorina COSOVAN

COD DE CONDUITĂ

pentru prevenția și sancționarea xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură

Preambul

Universitatea Politehnica Timișoara (denumită în prezentul document UPT) se angajează să dezvolte o cultură care să promoveze diversitatea, echitatea și incluziunea; cât și un mediu de lucru, de studiu și de socializare în care drepturile și demnitatea fiecărei persoane să fie respectate.

Universitatea Politehnica Timișoara recunoaște că orice manifestare a xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură contravine acestui angajament.

Prin xenofobie se înțelege frica sau ura față de străini și de necunoscut. Aceasta nu se referă numai la repulsia unei etnii, unei culturi sau unei religii diferite, dar și la frica de oameni necunoscuți și de concepte necunoscute. Forme ale xenofobiei pot include rasismul sau homofobia. Există însă o diferență între rasism și xenofobie. Pe când xenofobia este o frică sau o ură față de străini, rasismul este convingerea că oamenii sunt inegali în funcție de etnia căreia îi aparțin sau de culoarea pielii.¹

În context istoric, manifestările xenofobe, deseori însoțite de radicalizare și discurs instigator la ură, dovedesc modul în care prejudecățile și intoleranța duc la agresiuni sistemice și la discriminare. Asistăm și acum la persistența acestor stereotipuri, care generează atât insulte, dar și forme de violență cu care se confruntă cei diferiți de majoritate în întreaga societate.

Universitatea Politehnica Timișoara se angajează să reprezinte un exemplu de bune practici, reglementând răspunsul instituțional către acest tip de incidente, sensibilizând atât studenții, cât și angajații cu privire la acest subiect și oferind un standard pozitiv pentru întreaga societate.

Capitolul I

Dispoziții generale

Articolul 1

(1) Prezentul cod a fost întocmit în conformitate cu următoarele reglementări:

- a. Ordinul M.E. nr. 4043/2024 privind aprobarea Codului de conduită pentru prevenția și sancționarea xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură;
- b. Legea nr. 199/2023 a învățământului superior.

¹ Sursa: United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR) Guidance on Racism and Xenophobia <https://www.unhcr.org/refugees/article/guidance-racism-and-xenophobia>

(2) Acesta reglementează aspectele generale referitoare la prevenția și sancționarea xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură în cadrul Universității Politehnica Timișoara.

(3) Scopul prezentului cod este de a preveni replicarea în România a evoluțiilor negative înregistrate în alte țări în urma faptelor asociate antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură și de a combate atitudinile și comportamentele care conduc la astfel de fapte.

Articolul 2

(1) Xenofobia, radicalizarea și discursul instigator la ură sunt încălcări directe ale principiilor libertății, democrației, ale respectării drepturilor omului și libertăților fundamentale și ale statului de drept, principii pe care se întemeiază Uniunea Europeană și care sunt comune statelor membre.

(2) Universitatea Politehnica Timișoara își asumă responsabilitatea de a asigura un mediu universitar fără stereotipuri, intoleranță și discriminare și de a stabili obiective, respectiv de a lua măsuri prin care să fie prevenite și combătute xenofobia, radicalizarea și discursul instigator la ură.

Articolul 3

Activitățile Universității Politehnica Timișoara privind prevenirea și combaterea antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură se subsumează, în totalitatea lor, următoarelor principii, a căror respectare este esențială și obligatorie:

a) principiul respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului - toate activitățile desfășurate pentru prevenirea și combaterea antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură se desfășoară cu respectarea prevederilor convențiilor și tratatelor internaționale privind drepturile și libertățile fundamentale ale omului, la care România este parte;

b) principiul legalității - activitățile se desfășoară în baza legii și în conformitate cu aceasta;

c) principiul prevenirii - presupune că întreaga activitate desfășurată trebuie să asigure prevenirea antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură, atât printr-o bună cooperare între instituțiile și organizațiile implicate, cât și printr-o coordonare eficientă a implementării măsurilor la nivelul instituției de învățământ superior;

d) principiul parteneriatului public-privat - presupune cooptarea societății civile în activitățile concrete de implementare a măsurilor de prevenire și combatere a antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură, precum și consultarea membrilor comunității academice în cadrul procesului decizional;

e) principiul proporționalității - presupune că niciuna dintre acțiunile întreprinse nu trebuie să depășească nivelul necesar pentru realizarea obiectivelor stabilite.

Capitolul II

Aspecte privind prevenția xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură

Articolul 4

(1) Universității Politehnica Timișoara încurajează membrii comunității universitare să creeze și să întrețină un climat etic favorabil dezvoltării de relații armonioase, raționale și echilibrate, care garantează manifestarea personalității, în spiritul colegialității și al respectului reciproc.

(2) Membrii comunității universitare UPT care asistă sau împotriva cărora sunt îndreptate faptele asociate antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură sunt încurajați să le raporteze și să solicite sprijin comisiei de etică din cadrul Universității Politehnica Timișoara.

Articolul 5

La nivelul Universității Politehnica Timișoara se iau măsuri pentru prevenirea, identificarea, analizarea și soluționarea situațiilor asociate faptelor de antisemitism, xenofobie, radicalizare și discurs instigator la ură, înainte ca acestea să devină o problemă pentru instituția de învățământ superior. În acest sens, Universității Politehnica Timișoara poate organiza periodic activități de evaluare anonimă a experienței membrilor comunității universitare UPT, în vederea identificării faptelor interzise în spațiul universitar.

Capitolul III

Sanționarea xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură

Articolul 6

În spațiul universitar al Universității Politehnica Timișoara sunt interzise următoarele fapte:

- a) promovarea simbolurilor identitare, imaginilor și faptelor cu caracter fascist, legionar, rasist sau xenofob;
- b) promovarea cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni de genocid contra umanității și de crime de război;
- c) promovarea unor idei, simboluri sau doctrine care susțin și promovează regimuri cu caracter totalitar, antisemit, extremist, fascist, iredentist, rasist, șovinist sau xenofob, dovedite a încălca drepturile și libertățile fundamentale ale omului, cu excepția situației în care acestea sunt conținute de o disciplină/un material de studiu;

d) activitățile membrilor comunității universitare UPT care presupun radicalizarea și promovarea discursului instigator la ură.

Articolul 7

(1) Orice persoană poate sesiza comisia de etică universitară din Universitatea Politehnica Timișoara cu privire la săvârșirea unei fapte prevăzute la art.6, în conformitate cu prevederile Codului de etică și deontologie al Universității Politehnica Timișoara, aprobat prin H.S. nr. 96/11.07.2024.

(2) În cazul în care la nivelul Universității Politehnica Timișoara se constată săvârșirea uneia/unora din faptele prevăzute la art.6, comisia de etică universitară se autosesizează și are obligația de a analiza și soluționa sau, în cazul în care soluționarea excedă sferei de competență, de a sesiza organele abilitate ale statului, conform prevederilor legale.

Articolul 8

Pe perioada desfășurării analizei sesizării/ autosesizării, persoana împotriva căreia a fost formulată beneficiază de prezumția de nevinovăție.

Capitolul IV

Dispoziții finale

Articolul 9

Universitatea Politehnica Timișoara încurajează desfășurarea activităților sub imperiul diversității opiniilor de natură științifică formulate în mediul academic și sprijină gândirea critică în acest context.

Articolul 10

Prevederile prezentului Cod se aplică și se completează cu prevederile legale aplicabile. În cazul în care există o contradicție între prevederile prezentului Cod și dispozițiile legale, acestea din urmă prevalează.

Articolul 11

Prezentul Cod de conduită pentru prevenția și sancționarea xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură a fost aprobat în ședința Senatului Universității Politehnica Timișoara din data de

*